

เทศน์เช้า วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเขาทักกันนะ วันนี่วันปีใหม่ ปีใหม่ของชาวไทย เห็นไหม วันปีใหม่มันเป็นสมมุติขึ้นมา แต่ละพื้นถิ่นสมมุติขึ้นมา แต่วันปีใหม่ วันที่ ๑ มกราคมเป็นวันสากล สากลเพราะอะไร? เพราะโลกมันแคบ

เดี๋ยวนี้โลกมันแคบ การบริหารจัดการต้องให้ถึงกันหมด เมื่อก่อนเมืองไทยหยุดวันโกน วันพระ ในปัจจุบันนี้ที่หยุดวันโกนวันพระอยู่ก็มีที่ลังกา เขากำลังทำประชาพิจารณ์กันอยู่ว่าจะเลื่อนให้เป็นวันเสาร์ อาทิตย์ เพราะอะไรรู้ไหม? เพราะเวลาวันหยุด วันทำการของเขามันไม่เป็นไปกับโลก มันไม่เป็นไปกับโลก นี่มันถึงว่าระบบเศรษฐกิจ เราไปห่วงกันเรื่องระบบเศรษฐกิจนะ เมื่อก่อนไปพูดกับเขา เขากามนะ

“คนเราทำไมต้องเกิดมา? เกิดมาต้องตาย แล้วเกิดมาทำไม?”

นี่เขาบอก “ใช่ คนเราเกิดมาทำไม? เกิดทำไมต้องเกิด?”

คนนี่ต้องเกิดนะ เกิดเพราะอะไร? เกิดเพราะจิตมันทำลายไม่ได้ มันต้องเกิดโดยธรรมชาติ แล้วการเกิดเป็นมนุษย์ประเสริฐมากเลย แล้วทำไมต้องเกิดล่ะ? แล้วเกิดมาทำไม? เกิดแล้วทำไมมันต้องตายล่ะ?

นี่เพราะทำไมต้องเกิด? แล้วเกิดมาทำไมนี่แหละถึงมีศาสนาไป ศาสนาตอบโจทย์ของชีวิตได้หมดเลยนะ ชีวิตนี่มันเกิดมาจากไหน? ทำไมต้องเกิด เกิดแล้วทำอย่างไร? ทำเสร็จแล้วมันจะสิ้นสุดกระบวนการได้อย่างไร? ถ้ามันสิ้นสุดกระบวนการไม่ได้ล่ะ คนที่เกิดมาทั้งหมดตายหมดเลย คนที่ตายต้องเกิดหมดเลย เพราะจิตมันไม่เคยตาย จิตเป็นอวิชชา จิตมันขับเคลื่อนไปตลอด คนที่เกิดมานี่ตายหมดเลย แล้วคนที่ตายแล้วก็เกิดหมด

เว้นไว้แต่พระอรหันต์เท่านั้น พระอรหันต์นะกิเลสตายแล้วไม่มีอะไรตาย การเกิดการตายเป็นของสมมุติ จิตนี่มันคงที่ของมัน จิตไม่เคยตาย ความรู้สึกไม่เคยตาย ถ้าความรู้สึกเคยตาย

นะ คนที่เกิดที่ตายกันอยู่ที่นี่ต้องเกิดมาเป็นแม่พิมพ์เดียวกันหมดเลย แม่พิมพ์เดียวกันไง เพราะอะไร? เพราะมันเป็นวัตถุไง คุณติโลกมันเป็นวัตถุ เห็นไหม สายการผลิตของอุตสาหกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งออกมาจะเป็นสายการผลิตเดียวกัน จะเหมือนกันทุกอย่างเลย

เกิดจากพ่อแม่เดียวกัน เกิดจากท้องเดียวกัน ไม่เหมือนกันซักคน แล้วถ้ามันเกิดมา เกิดแล้วไม่ตาย ตายแล้วไม่เกิด เกิดในชาติปัจจุบัน คนเกิดมามันก็เหมือนกับวัตถุใช่ไหม? มันต้องเหมือนกันหมดใช่ไหม? ที่มันไม่เหมือนกัน เพราะกรรมของแต่ละคนไม่เหมือนกัน นี่เวลาเกิดนะ ปฏิสนธิจิต วิญญาณในปฏิภนสมุปรบาท ไม่ใช่วิญญาณในชั้น ๕ มันเกิดในไข่ของมารดา

มันเกิดในไข่นะ ร่างกายนี้มันเป็นดีเอ็นเอ กรรมพันธุ์เป็นของพ่อของแม่ แต่หัวใจไม่ใช่ หัวใจไม่ใช่ ถ้าหัวใจไข่นะ พ่อแม่ต้องบังคับลูก เลี้ยงลูกให้เป็นคนดี แล้วลูกในท้องก็มีดี มีไม่ดีปนคละเคล้ากันไป คละเคล้ากันไปเพราะใจเป็นของเขา ใจเป็นของเขา นี่ไงที่มันทำไมต้องเกิดเห็นไหม ทำไมมันต้องเกิด เพราะจิตมันมีแรงขับ มันต้องเกิด แต่เพราะมีบุญถึงได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์นี่นะ เพราะเป็นมนุษย์มีสมอง มีปัญญา มีกฎหมายคุ้มครอง เกิดเป็นสัตว์ ถ้าเกิดเป็นสัตว์มีใครคุ้มครองมัน

เกิดเป็นสัตว์ เห็นไหม คุณติสัตว์เป็นกัฬะ นี่สัตว์ด้วยกัน แล้วเราไม่เคยเกิดเป็นสัตว์หรือ? พระโพธิสัตว์นะ มีอยู่ชาติหนึ่งเสวยชาติเป็นกระต่าย นี่นายพรานป่าเขาหลงทางไปในป่า เห็นไหม หิวข้าวมาก จะเป็นจะตายแล้วนะ จุดไฟเพื่อความอบอุ่น กระต่ายตัวนั้น กระต่ายพระโพธิสัตว์กระโดดเข้ากองไฟสละชีวิต เพื่อเอาเนื้อให้นายพราน ๒ คนนั้นได้ประทังชีวิต นี่คือบุญของพระโพธิสัตว์

จะบอกว่าสัตว์เดรัจฉานมันยังรู้จักทำบุญเลย มันสละ มันเอาตัวมันกระโดดเข้ากองไฟให้เนื้อมันเป็นอาหาร แล้วเวลาเกิดตายๆ อย่างนี้จิตใจของเขามันสูงส่งไง ถ้าจิตใจเขาสูงส่ง เวลามันเกิดมันตาย มันพัฒนาสูงขึ้นมา สัตว์มันยังคิดได้ดี แล้วลูกเต่าเราเวลาเราสอน ถ้าเราสอนให้เป็นคนดี มันมีในความคิดมันอยู่แล้วใช่ไหม? เราสอนให้มันดีมันยิ่งพัฒนาดีขึ้นไป ถ้าลูกของเรามีเวรมีกรรมต่อกันมา มีสิ่งที่บาดหมางกันมา เห็นไหม เกิดมาแล้ว นี่เวลาเรามีคู่ครองนะ คู่ทุกข์ - คู่ยาก คู่สร้าง-คู่สม

คู่ทุกข์-คู่ยาก คู่สร้าง-คู่สม คู่เวร-คู่กรรม มีเวรมีกรรมต่อกัน เกิดมาแล้วถ้ายังมีการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่ ถ้าเมื่อใดจิตใจมันปล่อยางนะ เอ้อ หมดเวรหมดกรรมเสียที แต่ถ้ามันไม่เฮื่อนะ

มันจะเป็นคู่เวรคู่กรรมไป คู่เวรคู่กรรม เห็นไหม นี่ที่ว่าการเกิดๆ เพราะแรงขับของกิเลสไป แรงขับของอวิชชามันพาเกิดพาตาย สิ่งที่เกิดนะ แล้วถ้าเกิด ถ้าตาย นี่ในปริมาณของอากาศมีจิตอยู่ ๘ ดวง จิตนี้มหาศาลเลย แล้วจิตนี้เป็นหนึ่งเดียว จิตนี้เป็นหนึ่งเดียวเพราะอะไร? ถ้าจิตมันไม่เป็นหนึ่งเดียว พระโพธิสัตว์ การสร้างสมบุญญานิกการ การสร้างบุญญานิกการมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย

การเกิดและการตาย กระทบตัวนั้นกระโดดเข้ากองไฟเพื่อสละชีวิตแล้ว แล้วบุญมันอยู่ที่ใคร? สิ่งที่มีการสร้างมันอยู่ที่ใคร? มันอยู่ที่ใจของกระต่าย กระต่ายตายเป็นกระต่ายใหม่? มันเป็นจิตสากล จิตสากลไปเกิดเป็นคนต่อๆ ไป พอกันต่อๆ ไป นี่ในบุญกุศลสิ่งที่ทำแล้วมันจับอยู่ที่ใจ มันจับอยู่ที่ใจ พระโพธิสัตว์ถึงไม่ขาดตอน เห็นไหม พระโพธิสัตว์ไปตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กรรมเวรของเรามันก็ไม่ตายมันก็จับอยู่ที่ใจ พอจับอยู่ที่ใจมันเวียนตายเวียนเกิด แรงขับมันมีมันก็เวียนตายเวียนเกิด

แต่ถ้าไปเกิด เห็นไหม จิตนี้มีหนึ่งเดียว จิตมีหนึ่งเดียว ทำไมเมื่อก่อน ๑๖ ล้าน เดียวนี้เป็น ๖๐ ล้าน มันจะเป็นร้อยล้าน พันล้าน หมื่นล้าน เพราะมันยังอยากจะเกิดอีกมหาศาลที่มันเกิดไม่ได้ มันเกิดไม่ได้เพราะอะไร? เพราะจิตที่มันเกิดเป็นมนุษย์เหมือนเต่าตาบอดอยู่กลางทะเลนะ แล้วมีห่วงอยู่ห่วงหนึ่ง ถ้ามันโผล่ขึ้นมาในห่วงนั้นได้เกิดเป็นมนุษย์ แล้วมันโผล่ในทะเลมันจะโผล่เข้าห่วงนั้นไหม? มันจะโผล่ขึ้นมาๆ มันเกิดตายๆ

นี่ดูแมลงสิ แมลงอยู่บนอากาศ คุณกมันเฉียว มันจกกินของมัน มันกินแมลงของมัน สัตว์มันกินสัตว์ สัตว์มันกินกันไป แล้วจิตหนึ่งๆ เท่านั้นแหละ แล้วมนุษย์มันตายแล้วมันเกิดเป็นมนุษย์หรือ? ตายแล้วมาเกิดเป็นสัตว์หรือ?

นี่พระในสมัยพุทธกาลนะตัดจิวรอยู่ แต่คืนนั้นท้องร่วงตาย พอท้องร่วงตาย ตัดจิวรอยู่ได้จิวรใหม่ ก็เหมือนเราได้แฟนใหม่ เรามีของใหม่มาเราก็อยากได้ใช่ไหม? พอได้จิวรใหม่ เพราะพระปฏิบัติ แต่พระนี่ใจยังไม่มั่นคง ใจยังโลเลอยู่ นี่คิดถึงจิวร ขณะตายเป็นห่วงจิวร ไปเกิดเป็นเส้นอยู่ในจิวรนั้นนะ

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าการันตีเอง พอตายแล้วไปเกิดในจิวรนั้น วินัยสงฆ์ของที่เป็นของสงฆ์ ผู้ใดอุปัฏฐากสงฆ์นั้นอยู่ สงฆ์นั้นตายไปบริวาร ๘ นั้นเป็นของผู้อุปัฏฐาก ถ้า

ไม่มีใครอุปฐากของนั้นเป็นของกลาง ของกลางนั้นประชุมสงฆ์ให้แจกกัน นี่พอให้แจกกัน พอจะแจกกัน สงฆ์กำลังจะประชุมกันเอาผ้าจีวรผืนนั้นมาแจก พระพุทธเจ้ามาห้าม

“ภิกษุให้เก็บผ้าผืนนี้ไว้ ให้วางไว้อย่าไปแตะต้อง”

เพราะพระที่ตายไปไปเกิดเป็นเส้นหวงแหนมาก ถ้าหวงแหนมาก ถ้าไปแจกเขายังมีความโกรธแค้น ถ้ามีความโกรธแค้น เขาเป็นเส้นเขาทำอะไรไม่ได้ พอโกรธแค้น นี้เส้นมีอายุ ๗ วัน ถ้ามีความโกรธแค้น ถ้าเขาตายจากเส้นไปเขาจะตกนรกอเวจี เพราะตายด้วยความอาฆาตมาดร้าย แต่ให้เก็บผ้าผืนนี้ไว้ก่อนให้ครบ ๗ วัน ให้เส้นนั้นครบ ๗ วันก่อน พอครบ ๗ วันเส้นนั้นเสวยสุขอยู่ในจิวนั้น ครบ ๗ วันเส้นนั้นก็ตายไป แต่ตายไปด้วยความสุข ตายไปด้วยจิรวรของฉันทๆ ไปเกิดบนสวรรค์ เกิดสวรรค์เกิดนรกนี้ตรงนี้ ตรงที่บุญหรือบาป แต่บุญหรือบาปเราก็เข้าใจผิดอีก บุญหรือบาปไม่มี เห็นไหม นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาการันตีเองนะ นี้เวียนตายเวียนเกิดไง

เขากล่าวว่า ทำไมคนต้องเกิด ในเมื่อเกิดมาตาย แล้วเกิดมาทำไม?

มันเกิดมาโดยธรรมชาติ มันเกิดมาโดยสสาร มันเกิดมาเป็นวิญญาณ มันเกิดโดยความเป็นจริง ความเป็นจริงโดยสมมุติที่มันต้องเกิด แล้วเกิดมาก็ทุกข์ๆ ยากๆ นี่แหละ แต่เกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพุทธศาสนามีโอกาสได้แก้ไข

คูสิ ดูพระ เห็นไหม พระที่ติดในจิรวร ในปัจจุบันนี้เขากล่าวทำไมพระไปกราบฤๅษีชีไพร? พระไปกราบฤๅษีชีไพรคือว่าพระไม่มีหลักเกณฑ์ พระที่มีหลักเกณฑ์จะไปทำอย่างนั้นไม่ได้ นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก

“ศาสนาจะเสื่อม เสื่อมเพราะพวกเราเอง เสื่อมเพราะพระองค์เอง”

ศึกษากันนะ ศึกษาจนข้างในกลวง ศึกษาจนไม่เข้าใจสิ่งใดๆ เลย ในเมื่อพอข้างในมันกลวง ข้างในไม่มีหลักเกณฑ์ พอข้างในไม่มีหลักเกณฑ์ เห็นฤๅษีเขามีฤทธิมีเดชไง เขามีสมาธิ เขาทำคุณไสย เขาทำอะไรได้ก็ไปกราบเขา ถ้าจะไปกราบเขานะ เคี้ยวนี้เราไม่ต้องไปตื่นตื่นเลย โยมจะเหาะได้นะ โยมซื้อตัวเครื่องบินสิ ถ้าโยมจะหุทิพย์นะ โยมกดโทรศัพท์ลิ เทคโนโลยีทำได้หมดเลย ถ้ามีสติชะอย่างเดียวไม่ตื่นตื่นกับเรื่องอย่างนี้เลย เรื่องอย่างนี้ไม่น่าตื่นตื่น

วิทยาศาสตร์มันทำได้ แล้วทำไมพระไปตื่นตื่น พระไปตื่นตื่นอะไรกับสิ่งที่เป็นฉนวนโลกีย์ เป็นเรื่องโลกๆ ไร้สาระมาก

นี่จิตเวลาสงบเข้าไป เวลามันส่งออก จิตรู้นอก จิตรู้นอกคือจิตเห็นนิมิต จิตเห็นผี เห็นเปรต เห็นเทวดา เห็นพรหม จิตส่งออก จิตรู้นอกหมดเลย จิตรู้ใน จิตรู้ใน จิตรู้ทุกข์ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มาจากไหน? มาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่จิตรู้นอก จิตรู้ใน มีครูมีอาจารย์ไหม? แต่นี่จิตมันไม่มี จิตมันกลาง เห็นสิ่งใดก็ไปเคารพไปกราบไหว้ นี่ไงมันบอกถึงหมู่สงฆ์ที่มันไม่มีหลัก

นี้ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ที่ไหนนะ อยู่ที่ใจคือเรารู้แจ้ง เราเข้าใจเรื่องของโลก เข้าใจเรื่องสิ่งต่างๆ ทั้งหมดเลย เราลึกลับสงสัยไหม? เราจะไม่มีควมลึกลับสงสัยใดๆ เลย เราจะองอาจกล้าหาญเข้าได้ทุกสังคัมเลย แล้วสังคัมต่างๆ ที่เกิดขึ้นมา สังคัมนั้นเกิดจากใคร? เกิดจากมนุษย์ทั้งนั้นแหละ เกิดจากมนุษย์ เกิดจากคน แล้วคนเกิดมาจากไหน? คนเกิดมาจากเพราะมีหัวใจ มีชีวิต

ชีวิตนี่คืออะไร? ชีวิตนี่คือไออุ่น ชีวิตคือพลังงาน แล้วพลังงานมันคืออะไร? พลังงานมันคืออวิชชา แล้วถ้าเราทำลายพลังงานนั้นสะอาดแล้ว เราเข้าใจตั้งแต่เริ่มต้น คุณติเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเยี่ยมาร

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

ความดำรินะ แล้วความดำริคือความคิดของมนุษย์ แล้วใจที่คิดอย่างนั้น ใจเราคิดอย่างนั้น แล้วเราเข้าใจใจของเรา เรารื้อค้นใจของเราหมดเลย แล้วใจของคนอื่นมันไปสงสัยอะไร? มันไปสงสัยใจของมนุษย์ที่ไหน? แม้แต่เทวดา อินทร์ พรหม ยังต้องมาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศน์ครูบาอาจารย์เพราะอะไร? เพราะเขาก็มีความคิดอย่างนี้ แต่พอความคิดของเขาแล้วมันเป็นทิพย์ มันมาเองไปเองโดยธรรมชาติเลย

นี่ถ้าเป็นเทวดา อินทร์ พรหมนะ ความคิดนี้มันวิญญูณาหาร คิดสิ่งใดจะสมความปรารถนาในอายุขัยของเขา แต่เวลามันถึงที่สุดแล้วแสงความคิดมันจะอ่อนลงๆ เวลามันหมดแสง หมดพลังงานมันก็ตาย จิตตาย พอความตายในสถานะนั้นแต่จิตยังอยู่ เห็นใหม่ เกิดเป็น

เทวดา ตายจากเทวดาไปเกิดเป็นอะไร? ก็เวียนเกิดเวียนตายอยู่อย่างนี้ ไม่มีใครสูงกว่าใครเลย เทวดา อินทร์ พรหมนี้มนุษย์สูงกว่า เพราะมนุษย์มีร่างกาย มีจิตใจ

เพราะมีร่างกาย มีจิตใจ ถ้าจิตใจมันมาคั่นคว่ำเรื่องร่างกายของเรา เห็นไหม นี่เกิดเป็นมนุษย์มีอำนาจวาสนาตรงนี้ แต่เกิดเป็นมนุษย์แล้ว มนุษย์สมบัตินะเป็นอริยทรัพย์ มนุษย์สมบัติชีวิตนี้เป็นอริยทรัพย์ แล้วมันมีโอกาสดำลึมหายใจสุดท้าย แล้วพอตายไปแล้วนะเราจะพลัดพรากจากทรัพย์อันนี้ ทรัพย์ที่เป็นสิ่งที่เราเอามาเป็นต้นทุน ต้นทุนคือกาย สิ่งที่กระทบ เราต้องหาอาหารเลี้ยงมันนะ ร่างกายนี้ต้องหาอาหารเลี้ยงมัน แล้วควบคุมมันไม่ได้ มันจะเสื่อมสภาพไปเป็นธรรมดา

แต่เราก็ไปตื่นเต็นกับมัน เราก็ไปยึดมันกับมัน ทั้งๆ ที่มันเกิดมาโดยกรรมดี ให้เรามีโอกาสได้ชีวิตหนึ่ง ถ้าชีวิตหนึ่งเรามาคั่นคว่ำ เรามาศึกษา ศึกษาธรรมคือศึกษาหัวใจ ศึกษาใจ และศึกษาร่างกายของเรา ศึกษาความรู้สึกเรานี้คือศึกษาธรรม ไปศึกษาในพระไตรปิฎกไปศึกษา ทฤษฎีไม่ใช่ศึกษาธรรม ศึกษาธรรมคือศึกษาหัวใจของเรา ศึกษาเรื่องกิเลสตัดหาคความทะยานอยาก ศึกษาเรื่องทุกข์ ศึกษาเรื่องการเกิดและการตาย แล้วมันจบกันที่นี้

คู่พระไตรปิฎกไม่เกิดไม่ตาย นี่หนังสือไม่เกิดไม่ตาย ทฤษฎีไม่เกิดไม่ตาย ซ้ำๆ นี่เรามา คั่นคว่ำ เรามาพิมพ์ไว้ แต่ไอ้เกิดตายคือความรู้สึกของเรา เห็นไหม ศึกษาชีวิต ศึกษาทุกข์ ศึกษา เข้าใจ แล้วศึกษานี้ที่นี้แล้วถ้าเข้าใจตรงนี้หมด เข้าใจเรื่องอริยสัจ แล้วเรื่องที่เป็นฉานโลกีย์มัน เรื่องไร้สาระ เรื่องไร้สาระมาก

ศาสนาประเสริฐ ประเสริฐที่พวกเราชาวพุทธเห็นเขาไปกราบแล้วรับกันไม่ได้ๆ เพราะอะไร? เพราะทำไมพระข้างในมันกลวง ทำไมหัวใจไม่มี เหมือนหุ่นยนต์ หุ่นยนต์โปรแกรมที่ เขาบล๊อคไว้ด้วย เห็นใครตื่นเต็นก็ไปกราบไปไหว้

พูดถึงความเป็นไปของศาสนานะ ถ้าศาสนามันดีขึ้นมา ดีขึ้นมามันดีขึ้นมาจากเราก่อน ถ้าเรามีหลักมีเกณฑ์ของเรา เห็นไหม เราจะรู้ถูกรู้ผิด รู้ถูกรู้ผิดเราจะชี้แจงสิ่งใดได้ ถ้าชี้แจงสิ่งใดได้ เรารู้ถูกรู้ผิด สังคมทุกคนรู้ถูกรู้ผิดหมด ธรรมเจริญ ธรรมเจริญคือความรู้ความเห็นของคนเจริญ เจริญที่มันเข้าใจสภาวะตามความเป็นจริงทั้งหมด ถ้ามันเสื่อมถอย เสื่อมถอยจนถือผีถือสาณะ

ถือศีลถือสาง นี่พระเป็นชะเอง แล้วเทคโนโลยีเดี๋ยวนี้มันไว พระนี่ตายเพราะเทคโนโลยีนะ เทคโนโลยีมันไวเพราะอะไร? เพราะมันไปกราบกันที่นั่น มันรู้ไปทั่วโลกเลย มันออกอินเทอร์เน็ต ออกไปหมดเลยไปทั่วโลก เห็นไหม ทำอยู่ในที่ลับ แต่รู้ไปรอบโลก แล้วโลกก็ตีเทียบ ตีเทียบผู้กระทำนั้น

นี่การกระทำของเรา ถ้าการกระทำของเราในที่ลับ ในที่ลับคือความคิดใจ คิดนี่นี่กว่าลับ ไม่มีใครเห็น ความคิดนี่นี่กว่าลับ ตัวคิดเรารู้นะ เรานี่คิดเรารู้ แล้วเอาความคิดเหยียบย่ำตัวเอง ไม่มีที่ลับ ไม่มีที่แจ้ง เพราะมีเราอยู่ ยังมีเราอยู่ ยังมีทุกข้อยู่ ยังมีวิชาอยู่ ถ้ามันเข้ามาทำลายที่นี้ นะ ไม่มีที่ลับ ไม่มีที่แจ้ง เพราะไม่มีเรา ไม่มีสิ่งต่างๆ เลย ไม่มีเรายังรู้แจ้ง ยิ่งเข้าใจสภาวะแบบนั้นนะ

นี่ถ้ามันเป็นวันสงกรานต์ วันปีใหม่เป็นประเพณีวัฒนธรรม ประเพณีวัฒนธรรมของสังคม สังคมแต่ละถิ่นเขาทำประเพณีต่างๆ กันไป สิ่งนี้มันทำให้เราเริ่มต้นชีวิต นี่เราทักทายกัน เราอวยพรกันให้เป็นคติธรรม เป็นคติตัวอย่างนะ คติจากศีลธรรม นี่ประเพณีวัฒนธรรม ศีลธรรม แล้วธรรมในหัวใจ เห็นไหม มันละเอียดเป็นชั้นๆ ขึ้นไป ถ้าเราไปคิดในประเพณีข้างนอกเราจะเข้ามาไม่ได้ เราตระหนี่ในทรัพย์ของเรา นี่เราสละทานไม่ได้หรอก

นี่ที่สละทานไปแล้วสละไปให้แก่ภิกษุ ภิกษุเป็นผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยปลีแข้ง สิ่งที่เราสละขึ้นมามันเป็นสละด้วยชีวิตเลย เหมือนกับสิ่งนี้ ถ้าเราหิวกระหาย เราทุกข์ยากมาก อาหารมือนี่เราไม่กิน เราตายไป แล้วเราสละให้พระไป ให้พระได้นั้น นี่เราก็กินได้สละชีวิต เท่ากับสละชีวิตมันเป็นบุญกุศลไหม? สิ่งที่เป็นกุศล แล้วเราสละออกมามันเป็นเพื่อสังคม เป็นเพื่อสาธารณะ สละนี้เป็นทาน มันสละออกไปเพื่อความฝึกฝนใจ ฝึกฝนใจเพื่อเรา

ย้อนกลับมา นี่ทาน ศีล ภาวนา ถ้ามีการฝึกฝน มีการกระทำอย่างนี้มันจะรู้จักใจ สิ่งที่เป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นความทุกข์ สิ่งที่เป็นความรู้สึกๆ ถ้าจิตสงบเข้ามามันจะเห็นความรู้สึก แล้วความรู้สึกนี้เป็นตัวตนของเรา แล้วแก้ไขที่ตัวตนของเรา ถ้าแก้ไขที่ตัวตนของเรานะ ธรรมะพระพุทธเจ้ากับความรู้สึกของเราเหมือนกัน เข้าใจองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เข้าใจทุกอย่าง อย่าง เข้าใจสิ้น เข้าใจ วัฏฏะเข้าใจหมด รู้แจ้งเห็นจริงไปทั้งวัฏฏะหมดเลย แล้วไม่มีอะไรลင့်เล สงสัยในหัวใจเลย นี่ศาสนาเจริญ

เราเป็นชาวพุทธไง เห็นไหม ต้นไม้มีเปลือก มีแก่น มีกระพี้ หัวใจของเราถ้าไปศรัทธาใน สิ่งที่เป็นเปลือกๆ หัวใจเราก็มีแต่เป็นเปลือก ถ้าหัวใจเราละเอียดเข้าไป หัวใจเราเป็นแก่น เป็น ต่างๆ ขึ้นมา นี่เราพัฒนาที่นี้ อาหารไว้เลี้ยงชีพ เลี้ยงร่างกาย ธรรมะให้เลี้ยงหัวใจ ให้หัวใจมัน ฉลาด ให้หัวใจมันไม่เป็นเหยื่อของสังคม ไม่เป็นเหยื่อของโลก นี้อยู่กับโลกแต่ไม่ติดโลก

เกิดมากับโลกนะ ทุกคนเกิดจากพ่อจากแม่ ไม่มีใครเกิดจากกระบอกไม้ไผ่หรืออก ทุกคน เกิดจากพ่อจากแม่ จากพ่อแม่เป็นโลกใหม่? ก็เป็นโลก เกิดมาเป็นโลกแล้ว เอาชีวิตนี้ทำอะไร? ถ้าเป็นโลกมันก็เป็นโลกต่อไป ถ้าชีวิตนี้ค้นคว้าออกมามันจะเป็นธรรม ธรรมะเหนือโลก ธรรมะ ไม่ใช่อยู่ในโลก แล้วสิทธิมีทุกคน ไม่ใช่พระพูดว่าพระมีธรรมะแล้วคฤหัสถ์เราไม่มีธรรมะ คฤหัสถ์เราไม่มีโอกาส

ไม่ใช่ คนมีหัวใจ เป็นเจ้าของศาสนาหมด คนมีหัวใจ พุทธโธ พุทธะ ผู้รู้ แล้วคนที่ใช้ชีวิตอยู่ มีความรู้สึก ความรู้สึกนี้คือพุทธโธ ความรู้สึกนี้คือพุทธะ แล้วพุทธะมันอยู่กลางหัวใจของทุกๆ คน แล้วใครไม่เป็นเจ้าของศาสนา แล้วถ้าเป็นเจ้าของศาสนา แล้วเราได้อุปัฏฐากพุทธโธ อุปัฏฐาก คือดูแลรักษา ได้อุปัฏฐากพระพุทธเจ้าไหม? นี่เรากราบพระกัน นี่เรากราบรูปเคารพนะ นี่ ทองเหลือง มากกราบทองเหลืองกัน แล้วหัวใจได้กราบไหม?

นี่ทองเหลืองนะ สมมุติว่าเป็นพระพุทธเจ้า แล้วเราเป็นชาวพุทธกันเราเคารพใน พระพุทธเจ้าใช่ไหม? เวลาเรากราบพระเราไม่ได้กราบทองเหลืองนะ เรากราบปัญญาคุณของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สละชีวิตมาเป็น ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เพื่อรื้อค้นธรรมะนี้ มา แล้วมาเป็นธงชัย มาประสิทธิ์ประสาทความรู้เป็นธรรมวินัยให้กับพวกเรา

เรากราบครั้งแรก เรากราบถึงพระพุทธเจ้า คุณของพระพุทธเจ้า

กราบครั้งที่ ๒ กราบถึงธรรมะที่ละเอียดอ่อน ที่ลึกซึ้งมาก ที่พระพุทธเจ้ารื้อค้นขึ้นมา

กราบครั้งที่ ๓ กราบพระอริยสงฆ์ที่ทรงธรรมและวินัยไว้เพื่อแผ้วพาวเรา

เวลาเรากราบพระนี่เรากราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราไม่ได้กราบทองเหลือง เรา ไม่ได้กราบอิฐ หิน ทราช ปูนหรือก เรากราบคุณธรรม กราบพระให้ถึงพระ แล้วเวลาพระใน หัวใจเราก็อุปัฏฐากรักขามัน ถึงว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ ทุกคนมีสิทธิเข้าถึงธรรมได้หมดเลย ไม่ใช่พระเท่านั้นจะเข้าถึงธรรม มนุษย์ทุกคน จิตทุกดวงจิตมีโอกาสร่ำระกิเลส จิตทุกดวงจิตตาย

แล้วต้องเกิดหมด เกิดแล้วต้องตายหมด แล้วถ้าชำระจิตดวงนั้นสิ้นสุดแล้ว จิตดวงนั้นจะไม่เกิดอีกเลย ไม่เกิดเพราะไม่มีแรงขับ แล้วจะรู้เอง

รู้จริงๆ ถ้าไม่รู้จริงๆ พระพุทธเจ้าโกหก พระพุทธเจ้าไม่เคยโกหกใคร พระพุทธเจ้าพูดจริง แต่พวกเราทำไม่ถึงความจริง ธรรมะกับใจเราถึงไม่เป็นอันเดียวกัน ถ้าธรรมะกับใจเป็นอันเดียวกัน เอโก รัมโม ใจเป็นหนึ่ง เห็นไหม ใจเป็นพุทธะ ใจเป็นผู้รู้ เราถึงเป็นเจ้าของศาสนา

ศาสนานอก ศาสนาใน นี่ว่าศาสนาต้องไปวัดไปวา ไอนี้มันศาสนวัตถุ ศาสนพิธี ศาสนบุคคล ศาสนธรรม ศาสนามันอยู่ที่ไหนล่ะ? ศาสนามันอยู่ที่ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศาสนามันอยู่ที่หัวใจของเรา ศาสนาอยู่ที่ความเข้าใจของพุทธะในหัวใจ พระพุทธเจ้าอยู่ที่ใจเรา นั่นเป็นตัวศาสนาจริง เอวัง